

Către

Agencia Română de Asigurare a Calității din Învățământul Superior
În atenția D-lui Președinte Prof. univ.dr.ing. Ioan Curtu

Vă înaintăm în documentul anexat precizările și propunerile noastre în legătură cu observațiile și recomandările formulate în scrisoarea de informare asupra conținutului Raportului de exaluare externă a calității în vederea acreditării instituționale a Fundației Sapienția Universitatea Sapienția din Cluj-Napoca.

Menționăm că Senatul Universității noastre, în ședința din 28 mai 2010 a dezbătut documentul anexat și a adoptat în unanimitate, prin decizia nr. 729/28.05.2010. măsurile de îmbunătățire și termenele de realizare ale acestora privind toate problemele semnalate de către comisia de evaluare, inclusiv cele cuprinse în rapoartul expertului evaluator extern și raportul studenților.

Cu deosebită stimă și considerație,

RECTOR,
Prof. univ. dr. ing. Dávid László

Stimate Doamnă Președinte!

În primul rând dorim să vă adresăm mulțumirile noastre pentru organizarea și derularea vizitei de evaluare externă a instituției noastre. Am studiat cu interes Raportul preliminar al Comisiei, Raportul Evaluatorului străin și Raportul studenților trimise pe adresa universității. Din parcurgerea acestor rapoarte rezultă un înalt profesionalism al evaluatorilor care face cinste Agenției pe care o conduceți. Am citit cu interes aprecierile, sugestiile și observațiile făcute de evaluatori precum și recomandările formulate de membrii echipei desemnate de Consiliul ARACIS. Suntem convinși că întreaga activitate derulată în perioada 14-16.04.2010 a fost minuțios pregătită de către evaluatori, fapt ce a facilitat, cu tot specificul instituției noastre, ca activitatea de evaluare să se desfășoare într-o atmosferă academică, colegială, constructivă din care, trebuie să recunoaștem, am învățat foarte mult. Sugestiile și recomandările făcute de experții Dvs., analizate la nivelul facultăților, dezbaterile lor în Consiliile facultăților și în Senat, nu numai că au fost apreciate la justa lor valoare, dar vor fi incluse în Planul strategic și Planul operațional revizuit din acest an al Universității Sapienția. Transparența procesului de evaluare externă, corectitudinea aprecierilor, pertinenta sugestiilor și recomandărilor transmise, precum și bunele practici împărtășite de evaluatori ne determină să adresăm Dvs. și membrilor comisiei de evaluatori sincere mulțumiri din partea comunității academice a Universității Sapienția din Cluj Napoca.

Referitor la recomandările formulate de experții evaluatori ARACIS, putem afirma că acestea au fost analizate în forurile de conducere ale facultăților, ale Centrelor de studii și în Senat. În urma dezbaterii acestor recomandări vă comunicăm următoarele:

- a) Consiliile facultăților și Senatul, cunoscând situația referitoare la competențele absolvenților în domeniul comunicării în limba română, a dezbătut încă în 2008 această problemă. Ca rezultat al dezbaterilor îndelungate în anul 2009 s-a adoptat în Senat hotărârea nr. 812/2009.04.24.¹ eu privire la introducerea în cadrul fiecărui program de studiu fie a unui *Curs de terminologie în limba română*, fie a cel puțin unei discipline/an din

¹ Decizia Senatului nr. 812/2009.04.24.

“În urma observațiilor formulate de către comisiile de experți ai ARACIS respectiv din partea angajatorilor, și în întâmpinarea solicitării studenților Senatul hotărăște că începând din anul universitar următor la fiecare program de studiu anual se va preda integral sau parțial în limba română în medie cel puțin o disciplină (de specialitate sau de terminologie). Disciplinele predate în limba română vor fi stabilite la propunerea catedrelor de către facultăți.”

curriculă cu predare în limba română. Luând în considerare recomandarea făcută, care este în unison cu preocuparea recentă a universității, vom urmări ca începând din anul universitar 2010/2011 la fiecare program de studiu, la fiecare disciplină de specialitate să existe un **glosar adecvat redactat bilingv** (limba de predare/limba română), care să cuprindă nu numai terminologia ci și explicația termenilor, venind astfel în sprijinul cursanților în a însuși în ambele limbi noțiunile de bază ale disciplinelor parcurse. De asemenea, la sugestia comisiei de evaluare, Senatul Universității a recomandat facultăților ca la **alegerea centrelor de desfășurare a practicii de specialitate să fie favorizate unitățile care asigură exersarea comunicării în limba română.**

- b) Conducerea facultăților și a universității a considerat și consideră importantă însușirea cel puțin a unei limbi de circulație internațională. Pentru a facilita învățarea cel puțin a limbii engleze, fiecare program de studiu are prevăzut în planul de învățământ, ca disciplină obligatorie cel puțin patru semestre a câte două ore de aplicații pe săptămână, acestea fiind organizate pe grupe mici (cel mult 15 studenți). Pentru programele de studii din domeniul Inginerie alimentară, Ingineria mediului, Cinematografie și media, respectiv Științe ale comunicării s-au prevăzut deja 6 semestre de limbă engleză, ca și în cazul noilor programe autorizate. De asemenea, în cadrul programului de Relații internaționale și studii europene (Cluj-Napoca) curricula cuprinde două limbi străine (limba engleză și limba germană) cu statut de disciplină impusă, 4 semestre obligatorii și 2 semestre opționale, activitatea fiind programată în formații mici. Pe lângă aceasta, planul de învățământ conține și aplicații facultative de Limba franceză. Luând în considerare solicitarea studenților, în consonanță cu sugestia evaluatorului străin, facultatea a propus introducerea predării în limba engleză a mai multor discipline. În cadrul preocupărilor noastre cu privire la dobândirea de competențe comunicaționale în limba engleză se menționează preocuparea Facultății de Științe Tehnice și Umaniste din Tg. Mureș și Facultății de Științe Economice și Umaniste din Miercurea Ciuc care, pe lângă cele 4 semestre de limbă engleză obligatorie oferă pentru aprofundarea cunoștințelor și a competențelor comunicaționale module de limbă engleză avansată, cu statut de disciplină facultativă. Programele de studiu din domeniul Ingineria sistemelor și Calculatoare prevăd un modul de patru discipline facultative cu predare în limba engleză. Centrele de studiu prin programele de studii oferă studenților interesați posibilitatea urmăririi și a unor cursuri facultative de limbă germană, un număr însemnat de studenți profitând de această oportunitate.

La programele de studiu din domeniul științelor inginerești o cerință specială pentru elaborarea lucrării de licență este prelucrarea a cel puțin cinci publicații de specialitate în limba engleză.

În scopul creșterii eficienței activității didactice de predare a limbilor străine Senatul a hotărât următoarele măsuri punctuale:

1. **Realizarea până la finele anului universitar 2010/2011 la fiecare centru de studiu a unui laborator de învățare a limbilor străine asistată de calculator și dotarea cu softurile aferente.**
 2. **Revizuirea metodologiei de predare-învățare-evaluare a limbii engleze, noile măsuri fiind discutate la prima ședință a Senatului din luna septembrie. Responsabil cu coordonarea acestei activități este numit lect. dr. Imre Attila.**
 3. **Senatul a însărcinat Biroul Senatului în elaborarea și prezentarea în Senatul din luna iulie 2010 a unui proiect cu privire la realizarea Centrului de pregătire și evaluare a competențelor lingvistice ale cursanților/absolvenților.**
- c) Suntem conștienți de importanța ce trebuie acordată pregătirii pentru viață a absolvenților, în scopul asigurării unei inserții adecvate pe piața muncii. Dacă la începuturile ființării universității (2000-2007), în cadrul programelor de studii de lungă durată, curricula a fost dominată de accentul pus pe activitatea de cercetare, odată cu trecerea la sistemul Bologna pregătirea aplicativă devine prioritară. Dacă la profilurile de științe aplicate – informatică, științe inginerești precum și programele de cinematografie și media, comunicare și relații publice – acest lucru a fost rezolvat în mare măsură cu implicarea cadrelor didactice și a partenerilor din domeniul economic și media, în sfera științelor sociale și economice această trecere de la cercetare la pregătirea aplicativă, la studii de caz cu specific regional este în curs de finalizare. În acest context se menționează preocuparea conducerii Departamentului de Științe Sociale din cadrul Facultății de Științe din Miercurea Ciuc în a asigura unor discipline un caracter cât mai aplicativ. Astfel, planul de măsuri elaborat în urma dezbaterii recomandărilor comisiei de experți ai ARACIS prevede următoarele îmbunătățiri ale structurii disciplinelor și metodicii predării:
- La Sociologia aplicată I (anul I, semestrul 2): familiarizarea studenților cu metodele și instrumentele de cercetare ale sociologiei mediului înconjurător.**
- La Sociologia aplicată II (anul II, semestrul 3): aplicarea în practică a cunoștințelor dobândite în cadrul disciplinei Sociologie aplicată I, studenții redactează și aplică pe teren chestionare cu privire la atitudinea și comportamentul față de mediul înconjurător.**
- La Sociologia aplicată III (anul II, semestrul 4): familiarizarea studenților cu tehnicile de bază ale negocierii, elaborând planuri de negociere, însușirea tehnicilor de negociere prin exerciții interactive.**

La *Sociologia aplicată IV* (anul III, semestrul 5): efectuarea de către studenți a unor cercetări în grup pe teme de sociologia sănătății (chestionar, interviu).

La *Dezvoltarea comunitară* (anul II, semestrul 3): elaborarea de planuri de intervenție și dezvoltare comunitară pe baza investigației pe teren (grupe de 3-4 studenți), proveniți din localități apropiate.

La *Sociologia urbană* (anul III, semestrul 5): aplicații de teren, realizarea de hărți mentale ale locuitorilor din diferite cartiere și spații publice, schișarea de modalități de restructurare a spațiilor urbane (de exemplu gentrificare și slum).

La *Psihologia socială* (anul I, semestrul 2): implementarea în curs a unor cercetări concrete, efectuarea de către studenți a unor observații de teren, familiarizarea studenților cu realizarea scalelor de atitudine, participarea studenților la experimente de laborator și exerciții experimentale.

La *Administrația publică – aspecte sociologice* (anul III, semestrul 5): realizarea unor studii de caz în cadrul instituțiilor administrației publice locale, participarea studenților la elaborarea unui dicționar administrativ român-maghiar, realizarea de traduceri.

La disciplina *Inițiere în elaborarea proiectelor social-economice* (anul II, semestrul 3): participarea studenților la elaborarea proiectelor reale pentru autoritățile administrației publice, organizații civile, societăți comerciale, participarea la elaborarea strategiilor de dezvoltare și în cercetările conexe în cadrul centrului de dezvoltare rurală.

La disciplina *Tehnici de dezvoltare rurală* (anul III, semestrul 5): participarea studenților în viața microgrupurilor leader, în grupuri de acțiune locală, în tabere de vară cu teme de sociologie rurală.

La disciplina *Statistică I* (anul I, semestrul 2) și *Statistică II* (anul II, semestrul 3): elaborarea de către studenți a unor baze de date cu ajutorul cărora vor exersa aplicarea de teste statistice, integrarea studenților în cercetările derulate la nivelul departamentului.

La disciplina *Sociologia organizațională* (anul III, semestrul 5): analiza organizațiilor din perspectiva punctelor tari și a vulnerabilităților, evaluarea capacității lor instituționale și a oportunităților dezvoltării organizaționale, elaborarea de studii de caz, bazate pe activitate de cercetare pe teren, exersând tehnicile de cercetare sociologică (interviul, chestionare, analiza SWOT, analiza STAKEHOLDER, analiza câmpului de forțe).

La disciplina *Organizații nonprofit* (anul III, semestrul 5): promovarea muncii în echipe a studenților (ateliere de lucru) în vederea evaluării resurselor, activităților și rezultatelor unor organizații neguvernamentale, elaborând studii de caz.

- d) Suntem convingși că un bun specialist, chiar dacă este format la nivelul ciclului I Bologna, are nevoie pe lângă cunoștințe, aptitudini și de un bagaj însemnat de experiență profesională pe care le poate dobândi numai prin angrenarea încă din anii studenției în rezolvare unor cazuri concrete ridicate de producția materială, de diferitele domenii ale vieții sociale, economice, artistice etc. Introducerea în planul de învățământ al fiecărui program de studiu a practicii de specialitate în cuantumul prevăzut de Standardele specifice ARACIS a fost urmărită insistent de către fiecare Consiliu al facultății și de Senat. La revizuirea planurilor de învățământ în scopul alinierii lor la Standarde și indicatori de performanțe ale ARACIS, prevăzute în Metodologie (HG 1418/2006), Ghidul activităților de evaluare și Standardele specifice, practicii de specialitate i s-a acordat importanța cuvenită. Mai mult, în decursul ultimilor ani, universitatea alocă importante sume și unor activități cu caracter informativ, finanțând excursiile de studiu, prin care se urmărește familiarizarea studenților cu potențialele locuri de muncă, cu tehnologiile moderne de fabricație, cu utilajele liniilor tehnologice, cu problematica producției și a desfacerii produselor etc. În altă ordine de idei, viitorii specialiști din domeniul ingineriei și științei mediului participă la studii de caz, cu privire la impactul factorilor de mediu asupra diferitelor ecosisteme, familiarizându-se nu numai cu aparatura de investigare dar și cu tehnicile de culegere, prelucrare și, nu în ultimul rând, de diseminare a rezultatelor. Studenții (anual 8 persoane) de la specializarea mecatronică (Târgu-Mureș) beneficiază de două săptămâni de practică la firma Mechano-Phoenix din Kecskemét (Ungaria), iar cei de la horticultură de o practică de teren, organizată la Lakitelek (Ungaria). Cursanții de la specializarea știința mediului participă anual în programe de pregătire de teren în cadrul unor activități finanțate de către fundații specializate din Republica Ungară, unde – împreună cu colegii de la universități din țară și străinătate, sub conducerea unor specialiști de marcă din universitățile partenere – sunt implicați în problematicile specifice de protecția mediului din diferitele zone ale țării noastre. Aceste bune practici folosite în domeniul științelor exacte și aplicate găsesc implementate și în **domeniul economic**. În acest cadru se menționează că, drept rezultat al recomandărilor formulate la evaluările externe ale unor programe economice, colectivul Catedrei de Științe Economice a organizat în acest an o practică de specialitate pilot, în care studenții au participat la stagii de practică în cadrul firmelor Ericsson Ltd., Richter Gedeon România și OTP România, aceștia asigurându-le burse pentru activitatea desfășurată în cadrul firmei. **Ne propunem, ca în viitor să extindem spectrul unor astfel de cooperări cu diverse firme din țară și străinătate. Un alt mijloc de îmbunătățire a conținutului pregătirii practice a studenților o constituie o implicare mai aprofundată a coordonatorilor de practică în organizarea acestei activități, în sensul**

angrenării studenților în activitățile cotidiene ale instituțiilor organizatoare a practicii.

Având în vedere specificul **programului de studiu sociologie**, colectivul Departamentului de Științe Sociale din Miercurea Ciuc își propune ca începând din anul universitar 2010/2011 să îmbunătățească pregătirea practică a studenților prin: realizarea de studii de caz în cadrul instituțiilor administrației publice locale, participarea la elaborarea unor proiecte ale autorităților administrației locale, ale societăților comerciale, participarea la elaborarea de strategii de dezvoltare rurală, organizarea de microgrupuri și grupuri de acțiune locală cu teme specifice de sociologie rurală, investigații pe teren în centrele urbane și rurale din regiune în scopul elaborării unor planuri de intervenție și dezvoltare comunitară.

Menționăm de asemenea că, pentru a veni în sprijinul cursanților, Senatul universității și-a propus efectuarea unei ample analize a modului de derulare a practicii din acest an. În baza raportului dezbătut în Senat la începutul anului Universitar 2010/2011 (Plan operațional al CEAC) vor fi stabilite măsurile necesare îmbunătățirii acestei discipline importante în pregătirea specialiștilor.

- e) Referitor la mobilitatea cursanților trebuie să menționăm că, dată fiind încadrarea Universității ca instituție autorizată, plaja noastră de acțiune este încă limitată. Cu toate acestea, chiar dacă lipsește statutul adecvat conectării la programele europene de mobilitate, cursanții noștri beneficiază, e drept, într-o măsură redusă, de programe de pregătire de specialitate în universități străine, cu precădere din R. Ungară. În cadrul unor Convenții de colaborare instituțională (menționate în Anexa 9.1. din Raportul de autoevaluare), universități din Ungaria asigură fie pregătirea pe un semestru, fie pregătirea practică de specialitate a cursanților noștri (fapt prezentat în Rapoartele de autoevaluare a programelor de studiu selectate în procesul de evaluare instituțională). În fiecare an câte 5 studenți de la Informatică participă la un schimb de experiență de 3 săptămâni la Facultatea de Informatică a Universității Eötvös Loránd din Budapesta. Studenții din domeniul Ingineriei mediului au beneficiat de mobilități la Universitatea din Perugia, iar cursanții de la Științe economice la Universitatea din Dronen (Olanda). Studenții de la specializările automată și calculatoare participă la un program de schimb de studenți cu Universitatea Simon Fraser din Canada, respectiv Universitatea Manitoba din Canada, iar anual 2 studenți petrec câte 2 luni la Universitatea din Oxford. De asemenea, prin intermediul unor contracte de colaborare în domeniul cercetării, studenții noștri au beneficiat de stagii de practică în scopul întocmirii părții de cercetare a proiectelor de diplomă. Suntem conștienți că raportat la numărul de cursanți mobilitățile realizate nu sunt suficiente. **Tocmai de aceea, până la obținerea**

acreditării ne propunem să extindem numărul de instituții cu care să realizăm schimb de cursanți.

Considerăm că acreditarea a 14 programe de studii și a instituției va face mai atractivă universitatea în ochii studenților de la universități din R. Ungară, Slovacia, Serbia etc., astfel că în viitor schimbul de studenți se va intensifica. **În acest context, după dobândirea statutului de acreditare vom solicita Agenției Naționale pentru Programe Comunitare în Domeniul Educației și Formării Profesionale (ANPCDFP) înregistrarea noastră ca instituție eligibilă în programele de mobilitate europeană Erasmus/Socrates și CEEPUS.**

Se cuvine de menționat faptul că în procesul de creare a corpului didactic propriu Universitatea a favorizat dobândirea de titluri științifice de către cadrele didactice tinere, acordând pe lângă salariul adecvat funcției didactice, burse PhD, decontând deplasările la școlile doctorale din țară și străinătate, și asigurând, prin bugetul catedrelor, participarea lor la manifestări științifice din țară și străinătate, creând astfel premisa conectării lor la circuitul mondial de valori. Chiar dacă de drept cursanții PhD nu au fost studenții noștri, Instituția a asigurat sprijinirea acestora prin politici specifice, finanțând mobilitatea lor în spațiul european, și nu numai. Putem afirma că prin această politică de cadre, universitatea a reușit să sporească an de an numărul cadrelor didactice tinere cu titlul de doctor, astfel încât 46 de cadre didactice au obținut titlul de doctor cu susținere financiară din partea Universității.

- f) Odată cu sporirea numărului de absolvenți – prima promoție a părăsit băncile universității în 2005 – a apărut o nouă categorie de persoane în viața universității, respectiv cel al absolvenților. Evidența traseului lor profesional – a gradului de inserție pe piața muncii, reușita lor în viață – a constituit și constituie permanent o preocupare a catedrelor. Lipsa unei evidențe centralizate a făcut practic imposibilă o comunicare adecvată cu cei care au părăsit alma materul. Constatând acest lucru, facultățile au organizat la nivelul Secretariatului didactic o bază de date mai mult sau mai puțin profesională cu absolvenții, ținând evidența la zi a parcursului profesional. În conformitate cu decizia Senatului nr. 417/2006.09.12, a fost înființată organizația Alumni a Universității, la care toți absolvenții pot adera on-line pe site-ului universității. Însușind recomandarea experților evaluatori, forurile de conducere ale facultăților și a universității, analizând oportunitatea înființării unui birou unic de relații cu absolvenții și angajatorii, au hotărât că, datorită ființării în trei centre de studii este mai eficientă organizarea descentralizată a acestei activități, **desemnând pentru evidența absolvenților și a angajatorilor responsabilul PR al fiecărei facultăți în parte.**

S-a hotărât ca, începând din anul universitar 2010/2011, **absolvenții universității să fie informați periodic prin intermediul unei adrese comune e-mail de toate realizările importante ale facultăților și ale instituției**, creând posibilitatea unei legături afective trainice între instituție și foștii săi cursanți. Tot în acest cadru, Senatul a sugerat centrelor de studii, facultăților să facă toate diligențele necesare pentru **realizarea unui Consiliu consultativ al angajatorilor**, care cu o periodicitate semestrială, să dezbată problemele legate de pregătirea profesională a cursanților în scopul îmbunătățirii curriculumului, a nivelului de pregătire teoretică și practică, a creșterii gradului de inserție pe piață.

- g) Conform articolului 7.4. al Codului Etic al Universității Sapienția "Se interzice orice tip de fraudă intelectuală, cum sunt, acapararea rezultatelor științifice realizate de alții, copierea la examen, 'confeccionarea' unor rezultate, însușirea lucrărilor de diplomă, cumpărare de lucrări, prezentarea unor sinteze drept rezultat al muncii proprii, etc." Articolul 7.5. al aceluiași Cod stipulează "Universitatea interzice folosirea lucrărilor realizate de alți autori, sau a părților din asemenea lucrări, fără indicarea sursei, interzice plagiatul (comasarea textelor proprii și a celor scrise de alții, fără numirea autorului în cauză, preluarea unor fragmente fără referință, chiar și cu unele modificări, lipsa referinței clare la proveniența unor texte)" Pentru a preveni apariția de astfel de cazuri incriminate în elaborarea lucrărilor de licență, în practica universității există deja câteva măsuri de descurajare, pe care le vom extinde la toate programele, cum sunt:

- **Obligativitatea absolventului de a semna o declarație pe propria răspundere prin care enunță clar că lucrarea prezentată este opera sa (nu este achiziționată de pe piață), iar sursele utilizate au fost indicate în mod corect.**
- **Obligativitatea îndrumătorului lucrării de licență ca prin declarația pe proprie răspundere să enunțe că lucrarea a fost întocmită de absolvent sub îndrumarea sa, fapt probat prin verificările periodice efectuate conform fișei de consultații primite la enunțarea temei.**
- **Certificarea de către Șeful de catedră a îndeplinirii condițiilor de calitate impuse de Senat și Consiliul Facultății, care constituie și actul de aprobare a prezentării la susținere, implicit și aprobarea virării contravalorii taxei de susținere a examenului de finalizare a studiilor, suportate de universitate.**

Pe lângă aceste acțiuni de descurajare, cadrele didactice coordonatoare și șeful de catedră au posibilitatea de a verifica veridicitatea celor afirmate de absolvent și conducător cu ajutorul programelor Viper – The anti-plagiarism Scanner (www.scannyyessay.com) și a portalului anti-plagiarism KOPI (<http://kopi.sztaki.hu/index.php?check=0>)

Trebuie menționat că în cazul proiectelor de finalizare a studiilor la profilul electric, posibilitatea plagiatului este eliminat și prin faptul că absolvenții sunt obligați ca pe lângă documentul redactat să prezinte fie un program propriu, fie o realizare practică – machetă, dispozitiv etc.

Pentru descurajarea plagiatului în rândul cadrelor didactice Senatul propune extinderea la toate catedrele a bunei practici de la Catedra de Matematică-Informatică, conform căreia niciun material destinat publicării nu părăsește catedra fără a fi prezentat în ședința de catedră. Materialele destinate publicării în Editura universității vor fi controlate, conform regulamentului, la primul nivel de către referenții din catedră/facultate, la nivelul al doilea de către referentul științific al editurii.

- h) Referitor la fondurile atrase din cercetare se poate afirma că odată cu dobândirea statutului de potențial contractor valorile atrase în acest domeniu au devenit însemnate. Începând cu anul 2008 Universitatea a fost evaluată ANCS și atestată pentru participarea la competiții naționale prin Decizia ANCS nr. 9669/2009. Cu sprijinul universităților din UE o serie de programe de studii au fost cooptate în proiecte de cercetare europene. Exemplele edificatoare în acest sens sunt:

a) Contract cercetare „Ecocardiografie tridimensională de înaltă rezoluție efectuată în timp real”, Competiția POS-CCE-A2-O.2.1.1-2009-1, 2010-2013, (Szilágyi László), în colaborare cu Universitatea Tehnică din Budapesta și Universitatea de Medicină și Farmacie din Târgu-Mureș și SC. Evoline SRL în valoare totală de 3.557.160 RON.
<http://www.mct.ro/index.php?action=view&idcat=695>:

b) KNOWandPOL The role of knowledge in the construction and regulation of health and education policy in Europe : convergences and specificities among nations and sectors (Biró Zoltán, Bodó Julianna, Kósa István) - din cadrul Programului cadru EU 6 în care participă instituții din 13 țări europene. Coordonator program: Université Catholique de Louvain, Belgia. (195.400 Euro)

c) Cronologia istoriei locale a orașelor mari din comitatele Arad și Timiș, respectiv Békés și Csongrád (Bodó Barna) – în colaborare cu Filiala din Szeged a Academiei Maghiare (49.000 Euro)

d) Contract de cercetare în cadrul programului EU cadru FP5 conform proiectului GRD-2999-30299, „New Nanocomposite-based wear resistant and selfbased wear resistant and self-lubricating lubricating PVD coatings for future application in tools and components”, pentru derularea activității de cercetare a structurilor de nanomateriale (perioada 2001-2005) (Director contract: Biró Dominic) – partener principal Universitatea Petru Maior, în colaborare cu Universitatea Sapienția, Centrul de Cercetări în Fizică al Academiei de Științe Ungare, Universitatea din Karlsruhe (Germania), Universitatea din Neuchatel (Elveția)

e) Theoretical and practical views on improving the enforcement of judgments in cross-border cases in the Union – în particular the cooperation of Hungarian and Romanian legal practitioners and researcher (Józson Mónika, Veress Emőd, Burián Hunor) – în cooperare cu Universitatea de Vest din Timișoara, Universitatea Károli Gáspár din Ungaria, Max Planck Institut din Hamburg (68.750 RON)

R E C T O R A T

f) Proiect european BILLARD (Blenden and Integrated Lifelong Learning for Actors in Regional Development) (Makó Zoltán) – cu participarea a reprezentanți din 11 țări europene, coordonat de Labour Market Service Lower din Austria (www.cili.org.uk/billard) (11.000 Euro)

g) Adults Learning Languages and Intercultural Awareness (Tódor Erika) – Proiect internațional Grundtvig Partnership 08-GRU-C-LP-7-11G-RO, cu participarea a 4 parteneri din Germania, Lituania, Turcia și Polonia. (11.000 Euro)

h) Programul de Cercetare GLOBE (Bakacsi Gyula și Colectivul de Științe Economice) – în colaborare cu Universitatea Corvinus din Budapesta, Universitatea din Bratislava (48.960 RON)

i) New Material Friction Reduction Coatings in Engine, Tribology Science and Technology, COST 532 (2001-2007), Cod CH13 (Biró Domokos, Dávid László) – partener principal Universitatea Petru Maior, în colaborare cu Universitatea Sapienția, Universitatea din Uppsala (Suedia) și Universitatea din Helsinki în valoare de 40.000 Euro.

În legătură cu politica de atragere de fonduri de cercetare se poate afirma că, începând din anul 2007 Universitatea s-a implicat, prin intermediul Fundației Sapienția care o finanțează, în competiția națională de granturi. Edificatoare în acest sens sunt evoluția valorilor granturilor (datele provin din Raportul de autoevaluare, anexa 5.9): 2007 - 4.440.425 RON, 2008 - 3.541.861 RON (realizat față de 2.519.273 planificat), 2009 - 1.952.324 RON, 2010 - 6.650.000 RON (granturi naționale câștigate, aflate în faza de contractare).

Suntem conștienți că potențialul universității este mai mare, fapt constatat și de experții evaluatori, care au făcut recomandarea de a găsi modalități de creștere a veniturilor realizate din cercetare. Tocmai de aceea, având în vedere statutul dobândit, infrastructura de cercetare existentă, potențialul uman, noua structură înființată – Departamentul de cercetare și granturi cu atribuții legate de evidența și coordonarea activității de cercetare - Senatul Universității a stabilit următoarele căi de acțiune:

- începând din anul universitar 2010/2011 să se elaboreze măsuri concrete privind sprijinirea și recompesarea cadrelor didactice și cercetătorilor care prin eforturi conjugate aduc fonduri în universitate,

- ca o măsură stimulativă a cadrelor didactice se propune ca până la finele anului calendaristic să se elaboreze noile criterii de evaluare a cadrelor didactice pe funcții didactice, acordându-se o importanță accentuată cercetării,

- introducerea din anul universitar 2011/2012 a salariului diferențiat, recompensând cadrele didactice cu realizări deosebite în domeniul cercetării.

- realizarea până la începutul anului universitar 2011/2012 a reformei instituționale a Institutul Programelor de Cercetare al Fundației Sapienția, asigurând transparența sporită a modului de dobândire, derulare, evaluare și valorificare a granturilor interne.

Referitor la observațiile și sugestiile făcute de domnul profesor Dr. Winfried MÜLLER, evaluator străin, putem afirma următoarele:

Observațiile corecte, pertinente sunt însușite în totalitate de forurile de conducere ale universității. Se poate afirma că o parte dintre ele a constituit și constituie și preocuparea noastră. De exemplu, observația cu privire la existența în practica universității a unui *număr prea mare de ore de contact în detrimentul studiului individual* a fost dezbătută de mai multe ori în cadrul Consiliilor Facultăților, Biroului Senatului și a Senatului Universității. Programele de studii au fost revizuite și aliniate complet la Standardele specifice ale ARACIS. Pentru reușita în această acțiune deloc simplă suntem recunoscători și experților ARACIS care, cu prilejul evaluărilor externe ale programelor de studii în vederea acreditării sau autorizării, au contribuit cu sugestii și soluții adecvate. Programele care, conform Raportului de autoevaluare internă, conțin încă prea multe ore de contact direct, mai cu seamă datorită modulului pedagogic suplimentar parcurs facultativ vor fi revizuite în curând, analiza lor fiind programată în iulie 2010. În ceea ce privește programul de Limba și literatura română-Limba și literatura engleză, program aflat în această situație, se poate afirma că odată cu autorizarea noului program de studiu "Literatura comparată - limba și literatura engleză" problema supraaglomerării specializării în cauză va fi rezolvată în cel mult doi ani universitari consecutivi.

O altă direcție de acțiune hotărâtă de Senatul Universității este legată de îmbunătățirea **orarului studenților**. În acest context, Regulamentul de Studii în sistemul de credite transferabile, îmbunătățit recent în baza bunelor practici împărtășite de evaluatorii ARACIS, stipulează că **responsabilitatea unui program săptămânal adecvat revine decanului, acesta îngrijindu-se de orarul fiecărei grupe, eliminând situațiile de supraaglomerare a activităților în anumite zile, optimizând astfel solicitările formulate de cele două categorii de participanți în procesul de învățământ (studenți și cadre didactice).**

Sugestia evaluatorului străin cu privire la predarea unor cursuri sau seminarii în limba engleză în cadrul specializării Relații internaționale și studii europene din Cluj Napoca, a fost însușită de către conducerea facultății. **Ca rezultat al analizei curriculei se propune ca, începând din anul universitar 2010/2011, disciplina Integrare euro-atlantică și pachetul de discipline legate de politicile unionale (9 discipline) să fie predate în limba engleză integral sau parțial, iar dezbaterile în cadrul unor studii de caz vor fi organizate alternativ în limbile engleză/maghiară/română.**

Referitor la *asigurarea unei pregătiri practice mai eficiente* sugerate de profesor W. Müller, conducerea universității și a facultăților din centrele de studiu consideră că este în concordanță cu preocupările cotidiene ale instituției. Pentru câștigarea unei experiențe adecvate abordării cu succes a primului loc de muncă, Senatul va acorda o atenție sporită modului în care catedrele care răspund de programele de studiu coordonează această activitate. În baza concluziilor rezultate în urma analizei vor fi inserate noile măsuri adoptate în Planul operațional al universității.

Suntem de acord cu observația făcută de profesorul Müller, referitoare la *diversitatea prea mare a programelor de studiu*. Pentru a nu periclita sustenabilitatea

R E C T O R A T

financiară a pregătirii în cadrul programelor cu un număr restrâns de studenți, Senatul a stabilit încă la elaborarea Regulamentului de Studiu numărul minim de studenți dintr-o grupă/subgrupă. Suntem dispuși ca acele programe la care cererea pieței este redusă să fie abandonate, păstrându-se numai acelea care au solicitare suficientă, asigurând astfel derularea în condiții economice și calitative. **Noile programe autorizate au fost proiectate de la bun început pe trunchiuri comune cu programele acreditate, îmbunătățind astfel eficiența economică a procesului instructiv-educativ, realizând concomitent și concentrarea potențialului educațional a centrelor de studii pe anumite domenii de știință.**

În ceea ce privește recomandarea profesorului W. Müller cu privire la *internaționalizarea cercetării*, putem afirma că – dat fiind actualul statut – cooperarea internațională este oarecum îngrădită. Aceasta nu înseamnă că Universitatea nu are ca obiectiv strategic major cooperarea internațională în domeniul cercetării. Exemplele din Raportul de Autoevaluare, precum și realizările menționate anterior sunt edificatoare în acest sens. E drept că nu toate programele de studii sunt conectate la nivelul posibilităților la cercetarea internațională, însă relațiile cu universitățile din Ungaria, oportunitățile de cercetare oferite de diferiți finanțatori din R. Ungară sunt valorificate de colectivele de specialiști în mod mulțumitor.

Suntem conștienți că numărul relativ redus de cadre didactice, ariile de competență ale acestora, nu permit cuprinderea întregului evantai al domeniilor de științe. Stabilirea unor domenii prioritare în cercetare în care universitatea să dobândească un renume este o necesitate, după cum constată și evaluatorul străin. Acest lucru nu poate întârzia, deoarece noul proiect de lege stipulează că universitățile vor fi evaluate și clasificate pe domenii de cercetare, fapt ce impune ca **în anul universitar 2010/2011 odată cu elaborarea strategiei pe următorii cinci ani să se precizeze și prioritățile de cercetare ale universității, cel puțin la nivelul celor trei Centre de Studiu.**

Referitor la Raportul prezentat de evaluatorii studenți se poate afirma:

- Evaluatorii studenți ai ARACIS au întocmit un raport obiectiv, profesionist, subliniind realizările instituției, planurile strategice și făcând observații pertinente asupra neajunsurilor constatate.
- Recomandarea cu privire la "creșterea șanselor de reușită ale studenților de a se integra după absolvire și în alte regiuni" decât în care au făcut studiile a fost în atenția conducerii universității încă de la înființare. Pe lângă standardele de calitate impuse la înființare, conducerea universității a introdus măsuri pentru asigurarea însușirii limbilor străine. Programarea acestora pe o durată de cel puțin 4/6 semestre, suplimentarea cu module facultative, asigurarea cu cadre didactice competente a catedrelor, constituie măsuri organizatorice absolut necesare creșterii capacității comunicaționale ale studenților. Suntem conștienți că este loc de mai bine. De aceea, Senatul a stabilit o serie de măsuri obligatorii centrelor de studii care în opinia noastră vor asigura o creștere a nivelului de competențe lingvistice ale

studenților. Constatând anumite neajunsuri în competențele comunicaționale în limba română ale absolvenților, semnalate de angajatori, Senatul Universității a introdus măsuri pentru ameliorarea situației. Cursurile de terminologie de la Cluj-Napoca, Tg Mureș, invitarea de profesori asociați pentru a preda disciplinele de specialitate în limba română (programe de științe economice - Miercurea Ciuc, programe inginerești – Miercurea Ciuc, Comunicare și relații publice – Miercurea Ciuc) au fost măsuri introduse în ultimii ani. Conform observațiilor studenților evaluatori, bazat pe feedback-ul din partea angajatorilor, sunt necesare noi măsuri. De aceea Senatul și-a propus ca să urmărească cu o mai mare insistență **aplicarea consecventă a măsurilor adoptate, conform căreia creșterea competențelor comunicaționale în limba română trebuie realizată și prin disciplinele de specialitate, unde mai ales activitățile aplicative se vor ține și în limba română.** Știm că prin schimbul de studenți la nivel național se pot îmbunătăți competențele lingvistice ale studenților. Pentru ca studenții să poată beneficia de această oportunitate este necesară creșterea atractivității instituției, la care contribuie și acreditarea celor 14 programe de studiu, care certifică nu numai calitatea muncii efectuate, ci și compatibilitatea cu programele de studii din România. Chiar dacă schimbul de studenți nu poate fi valorificat la nivel național în integralitatea sa, **dar stagii de practică organizate comun cu alte universități, aflat în faza de proiect, poate constitui o cale de îmbunătățire a cunostințelor de limba română ale absolvenților.** Considerăm că prin însușirea temeinică a profesiei, prin dobândirea competențelor de comunicare în limba engleză și în limba română vom crea cadrul necesar ca absolvenții noștri să se poate realiza oriunde în spațiul european.

- În legătură cu îmbunătățirea condițiilor sociale ale studenților, semnalată de evaluatorii studenți se poate menționa că în practica universității cursanții sunt considerați parteneri. Ca urmare, în problemele care privesc viața studentescă toate hotărârile sunt luate cu acordul studenților. Conform acestei practici stabilirea cuantumului bursei de merit, a bursei de studii se face de către cele trei asociații studentești, luând în considerare fondul de burse al cărui valoare este stabilit în Senat cu acordul finanțatorului. Menționăm că 10% din totalul finanțării Universității din parte Guvernului Ungariei, conform contractului de finanțare este destinat pentru cheltuieli nemijlocite cu studenții (burse, susținerea pregătirii practice, diverse taxe de finalizare a studiilor etc). De asemenea, în administrarea căminului studentesc studenții au un cuvânt important. Ei stabilesc lista celor care au drept la cazare, modul de repartizare a locurilor, ca urmare și numărul de studenți din camere este stabilit în comitetul de cămin. Cu privire la doleanțele studenților de a avea la fiecare nivel cel puțin o bucătărie dotată, conducerea Centrului de studii din Miercurea Ciuc a stabilit **ca până la începutul anului universitar 2010/2011 se va amenaja la nivelul 3 al**

RECTORAT

căminului din Miercurea Ciuc o bucatărie dotată corespunzător, iar în decursul anului universitar 2010/2011 se va rezolva și problema la nivelul 4. Referitor la asigurarea parcarii în regim de taxa subvenționată, Centrul de Studii Miercurea Ciuc va lua legătura cu conducerea Municipiului în scopul lărgirii zonei de parcare puse la dispoziția Universității.

- Legat de "dezvoltarea spiritului antreprenorial al studenților" prin extinderea buncii practice de la Tg. Mures, unde studenții administrează bufetul din incintă, conducerea Centrului de studiu Miercurea Ciuc a propus ca până la finele anului calendaristic să se stabilească **modul și condițiile de delegare a gestiunii bufetului din gestiunea universității în cea a Asociației studenților.**
- În ceea ce privește recomandările referitoare procesul de *Evaluare a cadrelor didactice de către studenți*, formulate de către evaluatorii studenți, Senatul universității a stabilit acordarea unei atenții sporite, atât actului în sine al completării formularelor, a procesului de prelucrare a informațiilor culese, cât și analizei rezultatelor. Actualmente în practica universității toate informațiile statistice sunt puse la dispoziția fiecărui membru al Senatului sau al Consiliilor facultății, deci și studenților. Cum aceste documente sunt trimise reprezentanților studenților, prin intermediul lor toți studenții au acces la ele. Este însă important, după cum afirmă evaluatorii, ca **efectele măsurilor de îmbunătățire a neajunsurilor semnalate de studenții chestionați să fie comunicate și studenților, lucru pe care Senatul le recomandă tuturor facultăților.**

Vă rugăm ca la elaborarea Raportului final să aveți în vedere precizările și propunerile noastre referitoare la îmbunătățirea calității activității din cadrul Universității Sapienția.

Cu deosebită stimă și considerație,

RECTOR,
Prof. univ. dr. Dávid László